

RIIGITEE TUNNUSTELE VASTAVUSE HINDAMISE ARUANNE

**Kambja vallas riigimaal asuv
Vektori tänav**

Koostaja:
Transpordiameti teevara osakond

Tallinn 2026

1. Sissejuhatus

Kambja Vallavalikogu 27.oktoobri 2020.a otsuse nr 133 alusel sõlmis Kambja Vallavalitsus Transpordiametiga koostöölepingu nr 3.2.-4/21/465-1, mille alusel Kambja vald võttis kohustuse omandada tasuta riigitee 3 Jõhvi-Tartu-Valga km 138,3-138,85 kavandatava müraseina taha projekteeritud kogujatee (Vektori tänav) peale Transpordiameti tellimisel valmimisehitamist. Koostöölepingu kohaselt omandas Transpordiamet ehitusprojekti realiseerimiseks vajalikud maad, mis peale ehituse lõppemist võõrandatakse tasuta Kambja vallale koos teerajatistega. Riigitee 3 lõigu km138,3-138,85 ümberehitus, sh müraseina taha Vektori tänava rajamine on lõpule viidud ja antud liiklejatele kasutusse. Käesolevas aruandes hinnatakse Kambja vallas Räni alevikus ja Lemmatsi külas ning lühikeses ulatuses Tartu linna territooriumil asuva Vektori tänava vastavust riigitee tunnustele eesmärgil anda see tasuta koos teenindava transpordimaaga Kambja vallale kohalikuks teeks seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

2. Hindamise aluseks olevad riigitee tunnused

Taotluse läbivaatamisel hinnatakse tee vastavust riigitee tunnustele s.h. eeldustele riigitee liigi määramiseks. Vastavalt ehitusseadustiku paragrahvi 92 ja Transpordiameti riigitee määramise juhendile analüüsitakse neljale riigitee tunnusele koosmõjus vastavust:

2.1 Teed võib kasutada igäüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Riigiteeks määratud tee peab olema avalikult kasutatav, kuna nii on sätestatud ehitusseadustikus. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igäüks õigusaktides sätestatud piiranguid jälgides. Kui tee asukoht ja liikluskeskond ei võimalda teekasutajale vaba juurdepääsu ja ohutut liiklemist või kui piirangud teeliiklusele ei ole kehtestatud riigi haldusorgani poolt, ei ole tee avalikult kasutatav riigitee. Tee määramisel riigiteeks prevaleerib riigi avalik huvi kohaliku avaliku huvi või erahuvi üle.

Kui tee avalik kasutamine ei ole tagatud, siis teistele tunnustele vastavust ei hinnata ja teed ei saa määrata riigiteeks.

2.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Asulaväline liikluskord on teel, millele ei ole liiklusemärgiga 571 „Asula“ kehtestatud asulasisest liikluskorda. Linnalist asustusüksust läbival riigitee osal on üldjuhul asulasisene liikluskord, aga ruumilise planeeringu kehtestamisega võib seal ette näha asulavälise liikluskorra.

Tee vastab riigitee tunnusele, kui liikluse analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaanteele on iseloomulik intensiivne sujuv asulaväline mootorsõidukite liiklus, mis võimaldab teekonna kiiret läbimist reisijate või kaupade ohutul transportimisel riigi eri piirkondadesse või läbi rahvusvahelise piiripunkti.

Tugimaanteele on iseloomulik sõiduesõigusega asulaväline läbiv mootorsõidukite liiklus reisijate või kaupade ohutuks transportimiseks piirkondlike keskuste ja mitmeviisiliste (multimodaalsete) transpordisõlmede vahel.

Kõrvalmaanteele on iseloomulik mootorsõidukite asulavälise liikluse jaotamine või kogumine kohalikest maanteedelt ja muudelt teedelt, et transportida reisijaid- või kaupu piirkonnale tähtsate sihtkohtade vahel.

Liikluse kogumis- ja jaotamisfunktsiooniga teel ei ole riigitee tunnust, kui tee ainukeseks otstarbeks on juurdepääsu tagamine erakinnistutele.

Ühendusteele on iseloomulik mootorsõidukite liiklusvoogude kanaliseerimine või ühendamine liiklussõlmedes ja ristmikel või liikluse suunamine ajutisele teele.

Riigi jäätee rajatakse talvel, piisava tugevusega jääoludes, riigiteede liikluse suunamiseks ajutisele teele üle jäätunud veekogu.

Muu riigitee võimaldab omaette liiklemise kergliiklusteel või muul riigile vajalikul teel, mis pole põhimaantee, tugimaantee, kõrvalmaantee ega ühendustee.

Riigi kergliiklusteele on üldjuhul iseloomulik asulaväline liikluskeskkond. Mootorsõidukite liiklusega riigitee ääres jalakäijate, jalgratturite, pisimopeedide, kergliikurite või robotliikurite liiklemine võimaldatakse neile eraldi ettenähtud liiklusruumis, mis on ehituslikult või liikluskorralduslikult sõiduteest eraldatud.

Kergliiklusteel on riigitee tunnused, kui:

- 1) riigiteel fikseeritud liiklusohutliku koha likvideerimiseks rajatakse kergliiklejatele turvalisem, omaette liikluskeskkond;
- 2) konkreetsele riigiteele kergliiklustee projekteerimismäärde ja Transpordiameti juhendi „Kergliiklustristu kavandamise juhend“ kohaldamisel tuleb kergliiklejad eraldada mootorsõidukitest ning läheduses pole võimalik kergliiklejate ohutuks liikumiseks kasutada teist olemasolevat avalikult kasutatavat teed.

2.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee vastab riigitee tunnusele, kui ühendusfunktsiooni analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaantee ühendab pealinna riigi oluliste keskustega, neid omavahel või suundub rahvusvahelisse piiripunkti, on üle-euroopalise transpordivõrgustiku TEN-T tee või rahvusvahelise E-teede võrgu tee Eesti territooriumil.

Tugimaantee ühendab linnu omavahel või on linnast ümbersõidu tee, tagab linnade ning kõrvalmaanteede võrgustiku optimaalse ühenduse teise tugimaanteega või põhimaanteega, suundub asustusüksusse, kus paikneb TEN-T transpordivõrgustiku või riigile oluline transpordisõlm.

Kõrvalmaantee tagab optimaalselt ühendused alevite ja alevike vahel ning nende ühendamise linnaga ja teise riigiteega, moodustab riigi toimepidevuseks vajaliku optimaalse teedevõrgu või suundub riigi transpordisüsteemi sihtkohta:

- 1) transpordisõlme rongipeatusse, avalikult kasutatavasse lennujaama, kaugliini või maakonnaliini teenindavasse reisisadamasse, välisriigi veesõidukite teenindamise õigusega kaubasadamasse;
- 2) piirikontrollita piiriületuskohta sisepiiril või Eesti -Vene reisijate piiripunkti Saatses;
- 3) muusse riigile ja piirkonnale olulise huviga sihtkohta.

Ühendustee ühendab ühtse liikluskorraldusega lähestikku paiknevaid riigiteid, eelõige ristmike ja liiklussõlmede alal.

Riigi jäätee rajatakse jäätunud veekogule olemasoleva riigitee marsruudi ajutise pikendusena.

Muu riigitee tagab põhimaanteeks, tugimaanteeks, kõrvalmaanteeks või ühendusteeiks mitteliigituva tee kaudu riigile vajaliku sihtkoha ühenduse riigiteede võrguga. Muuks riigiteeks liigitatakse ka riigi kergliiklustee.

Riigi sõidutee kõrval paiknev kergliiklustee on riigitee, kui tagab ühenduse:

- 1) bussipeatusega, rongipeatusega, sadamaga, lennujaamaga, piiripunktiga ja seal „pargi ja sõida“ parklaga;
- 2) suubumiseni läheduses paikneva teise avalikult kasutatava teega;
- 3) riikliku huvikohaga;
- 4) rahvusvahelise EuroVelo või üleriigilise jalgrattamarsruudi sihtkohtadega.

2.4 Transpordiamet saab teeomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Tee vastab riigitee tunnusele, kui Transpordiamet teeomanikuna saab ühtselt korraldada teehoidu ja kavandada liikuvust kõigi 3 alljärgneva alatunnuse olemasolul:

- 1) Transpordiametil koos korrashoiu ettevõtjaga on võimalik mõistlike teehoiukuludega tagada avalikult kasutatava tee seisundinõuete ühtne täitmine teede võrgustikus, arvestades asukohas kehtivate keskkonnakaitse, muinsuskaitse või ehituslike piirangutega ning tehnovõrkude kaitsevööndite kitsendustega.
- 2) Transpordiamet saab liikleja teekonnal kehtestada ühtse ohutu liikluskorralduse ja võimaldada sujuva liikuvuse erinevate transpordiliikide vahel.
- 3) Transpordiameti teenistujatel, lepingupartneri esindajatel ja korrashoiutehnikal on vaba juurdepääs teerajatistele.

Tee hinnatakse riigitee tunnustele vastavaks **kõigi nelja** tunnuse tuvastamisel. Eeldatav riigitee liik määratakse tunnuste 2.2 ja 2.3 koosmõjus.

3. Vektori tänava riigitee tunnuste hindamine

Vektori tänav (edaspidi *tee*) paikneb Tartu maakonnas Kambja vallas Räni alevikus ja Lemmatsi külas ning osaliselt ka Tartu linnas. Tee paikneb kahel munitsipaalmaa üksusel ja 6-l riigimaa üksusel.

Kinnistute andmed:

- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 5020403 katastritunnus 79505:003:0013, lähiaadress Aardla tänav T115, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 10484.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Munitsipaalomand (Tartu linn).
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16558750 katastritunnus 79301:001:0962, lähiaadress Vektori tänav T7, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 7,0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Munitsipaalomand (Kambja vald).
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 3432550, katastritunnus 79501:002:0537, lähiaadress Riia tänav T179, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 21757.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16145550, katastritunnus 79301:001:0505, lähiaadress Vektori tänav T1, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 34.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16537550, katastritunnus 79301:001:0538, lähiaadress Vektori tänav T2, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 159.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16485950, katastritunnus 79301:001:0536, lähiaadress Vektori tänav T4, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 282.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16452450, katastritunnus 79301:001:0522, lähiaadress Vektori tänav T6, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, pindala 226.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 25888850, katastritunnus 28301:001:2292, lähiaadress Vektori tn T3, Räni alevik, Kambja vald, Tartu maakond, pindala 3752.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 17674250, katastritunnus 28301:001:0995, lähiaadress Vektori tänav T5, Lemmatsi küla, Kambja vald, Tartu maakond, pindala 147.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.

Tee algusosas on sõidutee kõrval, haljasribaga eraldatud 30 pikkune kergliiklustee, mis paikneb sõiduteega samal Tartu linna maaüksusel 79505:003:0013.

Tee asukoht on näidatud joonisel 1.

Joonis 1. Vektori tänava (sinine joon) asukoht Kambja valla ja Tartu linna piirialal

Tee ei ole kantud teeregistrisse. Tupiktee pikkus 0,58 kilomeetrit. Tegemist on 4,5 meetri laiuse asfaltbetoonkattega sõiduteega, mis kulgeb paralleelselt põhimaanteeaga 3 Jõhvi-Tartu-Valga tee, olles sellest müratõkkeseinaga eraldatud.

Vektori tänava alguslõik alates ristmikust Laseri tänavaga paikneb 47 m ulatuses Tartu linna territooriumil. Sellest 30 m ulatuses munitsipaalmaal ja 17 m ulatuses põhimaantee 3 transpordimaal. Linnalõigu asukoht on näidatud joonisel 2.

Joonis 2. Vektori tänava alguslõik Tartu linna territooriumil

Hindamise tulemused tunnuste lõikes:

3.1 Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Tee paikneb riigimaal ja munitsipaalmaal. Teel ei ole piiranguid või kitsendusi, mis takistaks avalikku kasutamist, aga tee ei ole haldusaktiga määratud avalikult kasutatavaks.

Tee vastab riigitee ja kohaliku tee tunnusele.

3.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Alevikus ja osaliselt linnas paikneval teel on asulasisene kahe-suunaline liikluskord. Tupiktee alguses, ristmikul Laseri tänavaga, on liiklusmärgiga 382 „Kiiruspiirangu ala“ kehtestatud suurimaks sõidukiiruseks 20 km/h. Piirkiiruse jõustamiseks on kolmes kohas on sõidutee katte kõrgendused - „lamavad politseinikud“. Liikluse iseloomuks on erakinnistutele suunduva liiklusvoo kogumine ja jaotamine. Tupiktee lõpus Lemmatsi külas on überpööramiseks. Tee alguses on sõidutee kõrval lühike kergliiklustee lõik, edasise liiklevad jalakäijad, jalgratturid ja mootorsõidukid ühisel liiklusruumis, kuna kitsad teeolud ei võimalda eraldi kergliiklustee rajamist.

Liiklussageduse kohta andmed puuduvad, aga väikest teenindavate maaüksuste arvu arvestades (14 tk) jääb see hinnanguliselt alla 50 sõiduki/ööpäevas.

Teeliikluse iseloom ei vasta riigitee tunnusele, kuna ainult kohaliku liiklust teenindaval teel ei ole asulaväline liikluskord.

3.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee ei ole TEN-T teedevõrgu ega E-teede võrgustiku osa. Teel ei ole tähtsust rahvusvaheliste teede võrgustikus.

Tee on tupiktee kahe omavalitsuse piirialal, tagades Kambja vallas ja Tartu linnas paiknevatele kinnistutele juurdepääsu Tartu linna avalikult kasutatavate tänavate kaudu. Teel puudub otseühendus riigiteede võrguga. Tee funktsiooniks on juurdepääsu võimaldamine erakinnistutele.

Tee ei vasta riigitee ühendusfunktsiooni tunnusele.

3.4 Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Teeäärse hoonestusega kitsal tupikteel ei saa Transpordiameti partner - teehooldaja talvisel lumetõrjel kasutada asulavälisele (teeäärse hoonestuseta) riigitee liiklusele kohandatud efektiivseid kiirlumesahku, mis paiskavad lume teest eemale. Vektori tänava ja põhimaantee 3 vahele on rajatud mürakaitsesein, mis on riigile kuuluv teerajatis.

Transpordiameti partnerite - hooldefirmade masinapark ja kasutatavad tehnoloogiad on ette nähtud eelkõige asulavälise teede korrashoiutöödeks ja Transpordiamet ei saa asulasises liikluskeskonnas tänavate hoidu efektiivselt korraldada. Eeldab teehooldajal täiendavalt spetsiifilise masinapargi soetamist. Tupiktee korrashoid suurendab Transpordiameti kulutusi korrashoiulepingutes.

Kuna teel pole otseühendust riigiteede võrguga, ei saa Transpordiamet seal ühtselt korraldada teehoidu ja liiklust. Kohalikul omavalitsusel on läheduses teised tänavad ja ta saab ühtselt parendada liikuvust elanike ja ettevõtete huvides.

Teelõigu konstruktsiooni ja tehnovõrkude seisukord võimaldavad korrashoidu teostaval hooldefirmal täita tee seisundinõudeid.

Tee ei vasta riigitee hoiu ja liikuvuse ühtse korraldamise tunnusele.

3.5 Vektori tänava riigitee tunnuste hindamise kokkuvõte

Kambja Vallavolikogu 27.oktoobri 2020.a otsuse nr 133 alusel sõlmis Kambja Vallavalitsus Transpordiametiga koostöölepingu nr 3.2.-4/21/465-1, mille alusel Kambja vald võttis kohustuse omandada tasuta riigitee 3 Jõhvi-Tartu-Valga km 138,3-138,85 kavandatava müraseina taha projekteeritud kogujatee (Vektori tänav) Kambja vallale kohalikuks teeks seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, peale Transpordiameti tellimisel valmisenhitamist. Koostöölepingu kohaselt omandas Transpordiamet ehitusprojekti realiseerimiseks vajalikud maad. Vektori tänava rajamine on lõpule viidud ja antud kasutusse.

Riigitee tunnustele vastavuse hindamine tulemused tunnuste lõikes on tabelis 1.

Riigitee tunnus		Vektori tänav		
		Vastab	Vastab osaliselt	Ei vasta
1	Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides		V	
2	Teel on valdavalt asulaväline liikluskord			X
3	Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti			X
4	Transpordiamet saab teeomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust			X

Tabel 1 Vektori tänava riigitee tunnustele vastavuse koondhinnang

Kokkuvõttes Vektori tänav ei vasta riigitee tunnustele, sest neljast riigiteele iseloomulikust tunnusest kolmele puudub vastavus. Tee saaks üle anda Kambja vallale kohalikuks teeks koos 6 riigi kinnisasja tasuta võõrandamisega:

- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 25888850, katastritunnus 28301:001:2292, pindala 3752.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16145550, katastritunnus 79301:001:0505, pindala 34.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16537550, katastritunnus 79301:001:0538, pindala 159.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16485950, katastritunnus 79301:001:0536, pindala 282.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 16452450, katastritunnus 79301:001:0522, pindala 226.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.
- Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriosa number 17674250, katastritunnus 28301:001:0995, pindala 147.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%. Riigiomand.

Teega kinnisasjade võõrandamisel ei ole täiendavad maakorraldustoimingud vajalikud.

Kuivõrd Vektori tänav jääb enne Laseri tänava ristmikku osaliselt (ca 17 m pikkuselt) paiknema riigi põhimaanteed 3 teenindavale kinnisasjale 79501:002:0537, tuleb vallavalitsusel taotleda Transpordiametilt sellele maaüksusele isikliku kasutusõiguse seadmist valla kasuks.

Riigiteega kinnisasja üleandmine kohalikule omavalitsusele ei põhjusta muudatusi riigiteede nimekirjas, mis on kinnitatud ja mida muudetakse majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Transpordiametil ei ole vaja enne kinnisasjade tasuta võõrandamise otsustamist taotleda kirjalikku nõusolekut valdkonna eest vastutavalt ministeeriumilt.